

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Exemplorum Libri Tres

Liber Secundus, Siue Exempla, In Septem Capitalium Vitiarum
Detestationem, Per Quadragesimam, Anno M. DC. XLVI. narrata

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1650

§. 14. Exira quantæ clades?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48186](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48186)

mugituq̄, & parum explanatis vocibus sermo praruptus, & complose
sapius manus, & pulsata humus pedibus, & totum concitum corpus, mag-
nasq̄ minas agens, facta visu & horrenda facies deprauantium se, atque
intumescantium. Nescias utrum magis detestabile vitium sit, an defor-
me. Deformitatem etiam D. Chrystomus proponit in hunc mo-
dum: Videbis iratos non secus ac insanos, turpiter in medium precipites
ferri: cum enim circa praeordia efferbuit ira, ignem emittit; tota infla-
tur facies, incomposita manus mouentur, & cetera. Cum hac faciunt,
tanquam amentes, nihil sentiunt, nihil intelligunt, sed asinorum more,
calcibus morsibusq̄, inuicem insultant. Ridiculum est spectaculum, vi-
dere duos sic inuicem insanientes; & ora, tanquam infernalium mon-
stra serpentibus succincta deformantes. *Qualem putas animum,*
cuius extra imago tam foeda est?

S. Chrystom.
hom. 3. in Io,

Verum insaniam hanc effectus alij detestabiliores reddunt.
Numquid enim parens ille puero, ob tam leuem & exigua noxam,
in tantum irasci debuit, ut eum lapidibus peteret? ut confauciaret?
ut occideret? Sed hoc exordium duntaxat fuit. *Cetera vitia impel-
lunt animos, ira precipitat. Ceteris etiam si resistere contra suos affectus
non licet, at certe affectibus ipsis licet stare: hac non secus quam fulmina
procellaq̄, & si qua alia irrationabilia sunt, quia non eunt, sed cadunt,
vim suam magis ac magis tendit. Quare ira primum ex patre tyran-
num, mox ex homine, belluam fecit. Itaque in filium erupit. Filio
sublato, in authorem reuersa, eum ad restim adegit. Sic vno vitio
duo ceciderunt. Nimirum, teste S. Basilio, quemadmodum torrentes
ad curua loca decurrentes secum obuia quaque trahunt: sic & iratorum
impetus violenti & instabiles omnia similiter percurreunt atque obruunt.
Quod & in exemplo nostro fuit videre. Neq; enim ira filium dun-
taxat & patrem interemit in desperationem versa; sed etiam causa
fuit; ut infans mergeretur, & ipsa denique mater totius se faceret
calamitatis appendicem, ita vitæ prodiga adeo naturæ oblita, ut
nec barbarus ex triuio id vnquam facturus fuisset.*

XIII.
PATRIS IRA
QVO SEVSQVE
EXTENDERIT?
Senec. lib. 3.
de ira. c. 1.

S. Basilius de
ira.

Tristis est hic euentus & dignum tragœdia argumentum, qua
Orestes, aut Oedipus ageretur. Sed nec à quotidianis moribus alie-
nus. Quid enim ira non dicit? quid non facit? nunquam nisi infi-
xo aculeo fugit, more vesparum, aut crabronum, quos quispiam
irritauit, Profecto ita est, si effectus eius damnaq̄ intueri velis, nulla
pestis

XIV.
EX IRA QUAM-
TAE CLADES?

Senec. lib. 1.
de ira. c. 2.

pestis humano generi pleris fecit. Videbis cedes ac venena, & reorum mutuas sordes, & urbium clades, & totarum exitia gentium, & principum, sub civili hasta capita venalia, & subiectas tectis faces, nec intra moenia coercitos ignes, sed ingentia spatia regionum hostili flamma relacotia. Aspice nobilissimarum ciuitatum fundamenta vix notabilia: has ira deiicit. Aspice solitudines, per multa millia, sine habitatione, desertas: has ira exhaustit. Aspice tot memoria proditos duces, mali exempla fati, alium ira in cubili suo confodit; alium inter sacra mense ira percussit; alium inter leges celebrisq; spectaculum fori lancinavit; alium filij paricidio dare sanguinem iussit; alium seruili manu regalem aperire iugulum; alium in cruce membra diuidere. Et adhuc singulorum supplicia narro. quin, si tibi libuerit, relictis, in quos ira viritum exarsit, aspice caesus gladio conciones, & plebem immisso milite contrucidatam, & in perniciem promiscuam totos populos capitis damna passos.

XV.

IRASCENTI-
BUS OMNIA
PLENA.

Sabellio. l. 19.
cap 3

Niceph. l. 12.
hist. Eccl. cap.

40 Sigon. de
Occid. Imp.

lib 9. Baron.
Aa. 390.

Nec apud Ethnicos hac tantum ira gessit. Etiam apud Iudæam gentem extant varia & atrocia huius vitij exempla, & in ijs illud Saulis regis, qui ob Davidem quem insensè oderat, quia apud Amalech fugiens ille in hospitio fuisset, regia ira ignarum non solum hospitem ipsum, sed Nobeam etiam hospitalem urbem incendit, civibusq; omnis sexus & aetatis ferro deditis. Fuitq; miserabilis illa clades eò calamitosior, quòd quinque & octoginta sapientia & diuinatione illustres viri Abimelech causa extremo sint supplicio affecti. Dominatur etiam sæpe in Christianos, adigitque eos agere minimè Christianè. Notum est, Theodosium Imp. Theſſalonicę, ob vnus ex aulicis, in populari tumultu, occisi necem, ad eò excauuisse, vt septem ciuium millia, spectaculorum exhibendorum specie, vnum in locum congregata, inaudita barbarie, occidi iusserit. Notum, quoties hodieque in aulis, vnus verbi offensio, officium, gratiam, fortunas, sæpe & vitam, sæpe & totam prouinciam perdat. Odiosum est, & periculosum recentia nominare. Linguis minùs attenditur, quàm calamis. Tutius ista dicuntur, quàm scribuntur. Quanquam, quid opus est, exempla è palatijs petere? rure & in pagis, & in humilibus casis plurima occurrunt. Ibi quoties sudibus agitur? quoties vomeres vertuntur in enses? nec parentes modò in filios, sed filij in patres, filia in matres insurgunt, illisque comam de capite, plenis manibus, vel de barba furibunda extirpant? Quot intra moenia, liuores aspiciamus